

TUA FORSSTRÖM

Súlyos vitorlákkal úszik a toronyház...

*Súlyos vitorlákkal úszik a toronyház a februári éjben,
csaknem minden lakóját ismerem, aki
itt él, még a gyerekeiket is. Tétovázva
éldegéliünk a félhomályban, így
peregnek napjaink. Az újságban olvasom,
hogy orvoshiány van Svédországban, és
hogy a gyerekek szenvednek a szűkös szobáktól.
Igen, lefordítva eszközeink
nyelvére mindezt, az életünk fagyöngy és üszkösödés.
„Akit baleset ért, különösen érzékeny lesz a hidegre.”
Csakhogy mi nem holtan születünk! De mennyire, hogy nem! És most
az éjszaka megfordítja az alvókat a feledés és a
rejtélyes vizionlátás tengelye körül.
Mennyire szerettelek! Egy számár szomorú
szívósságával, akár a nevetséges turista, aki
eltévesztette az irányt, vagy a tétován földre szédülő
lomb, amelyet nem szólít meg senki. De azért mégis
más volt ez a világ. Nem csupán
kék szín. A toronyház pedig
tovább sodródik a csillagos éjszakában,
csaknem minden lakóját ismerem.
A hiányérzet arra utal, hogy élünk. De nappal
piros szánkón húzzuk a gyerekeket a kavargó hóesésben!*

Nem könnyű felbecsülni a károkat...

*Nem könnyű felbecsülni a károkat.
Később visszajövök még, és beszámolok róla.
Egy októberi este kieveztem a tóra,
viharos szél fúj, a kis üvegrost-csónak,
amit Lasse adott kölcsön, sebesen sodródott kifelé.
A szigetek irányába.
Pedig csak vízbe akartam dobni a halakat.
Nagyon hiányzol.
Körül minden könnyű, akár a tojás héja.
Sötétedik, és sehol sincs semmi kapaszkodó.*

Az itt olvasható verseket a szerző *Miután egy éjszakát lovak közt töltöttem* című, a Magyar Napló Kiadónál hamarosan megjelenő kötetéből válogattuk.

Arról, hogyan hat a hosszan tartó súlytalanság az élőlényekre

A kutyák az ön filmjében Lajkára hasonlítanak. Állt-e ön valaha magas hegyen, és nézte, hogyan vándorol a fény az égbolton? Ha az a kutya kilátott volna a kabinablakon, észlelte volna a kékesen derengő gömböt felhőivel és óceánjaival. Ezalatt a Földön állati lélegzését figyelték a tudósok szívszorongva. A műhold betört a Föld légterébe, és Lajka zuhant, még most is zuhan a fekete tükrökön át, a dermesztő huzatban. Már nem kell úriszonytól tartania, nem kell minden gongütésre táplálkoznia. Többé föl sem áll a hermetikusan szigetelt kabinban, műszerekre kötve, melyek kimutatják, hogyan hat a hosszan tartó súlytalanság az élőlényekre. Lajka, ez a tiszta szívű állat, zuhan a sötétben, akár a nyomorult, útszélre kiveret ebek. Lajka emlékét egy cigarettamárka őrizte meg a Szovjetunióban. Ő volt az első kutya, aki megjárta az űrt, és nem tért vissza, nem tér vissza sosem, legfeljebb hamu és eső alakjában.

Olyan gyorsan elröpült a nyár

Olyan gyorsan elröpült a nyár, hogy alig emlékszem a dombon álló házra. Pedig, Istenem, de sok éjszakát töltöttem el a falai között. Villámok világították meg az óriás magnóliát. A villám mindig a legrövidebb utat választja a felhő és a földfelszín között. A ház gazdája viszont nem mutatkozott, a szélben levél sem rezdült. A Kinderszenent játszotta egy annyira drága hangszeren, hogy az árától leesett az állunk. S most itt állok üvegkulccsal a kezemben. Füst, fanyar fuvallat legyint arcul. Mindannyian kissé elesettnek érezzük magunkat. Lent, a mélyben a Missouri mellékfolyója hömpölyög.

Jávorszky Béla fordításai